

І. О. Миколенко

студ. V курсу

спеціальність «Облік і аудит»

Науковий керівник: к.е.н., доц. Н. Л. Кусик

НОВАЦІЇ В СФЕРІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТУ В УКРАЇНІ

1 жовтня 2018 р. введено в дію Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII від 21 грудня 2017 р. [1]. Говорячи про цілі Закону, слід особливо підкреслити можливість виходу національних українських аудиторських компаній на європейські ринки за рахунок визнання еквівалентності систем, підвищення рівня довіри інвесторів до фінансової звітності вітчизняних компаній, в тому числі, державних підприємств, забезпечення її прозорості, і як наслідок, залучення інвестицій, розширення ринку аудиторської діяльності.

Хоча, окремі положення законопроекту викликають певні дискусії, варто визнати, що аудит в Україні переходить на новий якісний рівень. Послідовна імплементація Директив ЄС формує нові поняття та визначення в національному законодавстві України. Нововведенням в українському законодавстві можна вважати визначення таких понять, як: «ключовий партнер з аудиту», «професійна таємниця аудитора», «професійний скептицизм». Разом з тим, вперше законодавчо закріплені критерії загроз незалежності.

Закон пропонує особливі умови і обмеження до аудиторських компаній, що надають послуги з обов'язкового аудиту підприємств, що мають суспільний інтерес. Вони суттєво відрізняються від вимог до інших суб'єктів господарювання [2].

Відповідно до пункту 3 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення», право на провадження аудиторської діяльності зберігається за аудиторськими фірмами та аудиторами, які зареєстровані як фізичні особи – підприємці, що мали право на провадження аудиторської діяльності на дату введення в дію цього Закону [1].

Щоб бути аудитором, фізична особа має дотримуватися таких вимог: 1) отримати вищу освіту; 2) підтвердити високий рівень теоретичних знань та професійну компетентність через успішне складання відповідних іспитів; 3) пройти практичну підготовку із провадження аудиторської діяльності.

Щоб дотриматися першої вимоги, фізичній особі достатньо закінчити вищий навчальний заклад, водночас у Законі не вказано, за якою саме спеціальністю. Проте, напевно це має бути вища економічна чи юридична освіта. А от щоб виконати дві інші вимоги, потрібно докласти значно більше зусиль. Спочатку фізичній особі необхідно підтвердити рівень теоретичних знань та професійну компетентність. Для цього слід скласти іспити з 14 предметів. Їх перелік наведено у ст. 19 Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [1, ст. 19]. Для підтвердження професійної компетентності особі потрібно буде скласти ще й кваліфікаційний іспит. Він має засвідчити здатність застосовувати теоретичні знання на практиці. Раніше, щоб стати аудитором, було достатньо скласти один письмовий кваліфікаційний іспит, що складався з двох етапів. Тепер все набагато складніше.

Згадані вище правила не стосуватимуться тільки осіб, які мають вищу освіту та досвід роботи на посадах бухгалтера, ревізора, юриста, фінансиста, економіста, асистента (помічника) аудитора не менше ніж 15 років або досвід роботи на зазначених посадах не менше ніж сім років і пройшли стажування.

Кваліфікаційний іспит та іспити з теоретичних знань проводяться незалежними центрами оцінювання знань, акредитованими комісією з атестації. Іспити проводяться в письмовій або електронній формі з дотриманням анонімності та конфіденційності.

За результатами складання іспитів з теоретичних знань та кваліфікаційного іспиту особі видається Свідоцтво на підставі рішення комісії з атестації, яке потрібне для того, щоб потрапити до Реєстру аудиторів.

До того ж варто пам'ятати про перелік випадків, які не дають змогу особі бути аудитором, а саме: якщо вона має непогашену або не зняту в установленому порядку судимість; якщо на особу протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення корупційних правопорушень; якщо до особи було застосовано протягом останнього року

стягнення у вигляді виключення з Реєстру за подання до нього недостовірної інформації; якщо особа безпосередньо займається іншими, несумісними з аудиторською, видами підприємницької діяльності. Після того як особа потрапила до згаданого Реєстру, вона має змогу займатися аудиторською діяльністю до того часу, до поки її не виключать із цього Реєстру. Періодичного чи щорічного підтвердження своїх знань не вимагається.

Водночас аудитору потрібно буде безперервно проходити професійне навчання у відповідних організаціях, аудиторських фірмах чи професійних аудиторських чи бухгалтерських організаціях. Як це відбуватиметься, поки що не відомо.

Список використаної літератури

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19> (дата звернення: 14.03.2019).
2. Гаращук К. Погляд юриста на новий Закон про аудит. URL: <https://www.bdo.ua/uk-ua/news-2/2018/the-lawyers-view-on-the-new-audit-law> (дата звернення: 14.03.2019).